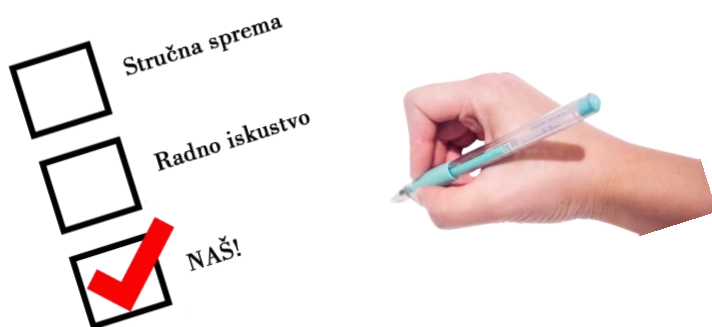

Centar za građansku suradnju, Livno

Podrška uključivanju građana Kantona 10/HBŽ u borbu protiv korupcije pri zapošljavanju u javnom sektoru

Nedostaci i **preporuke** za unaprjeđenje pravnog okvira i regulative u oblasti zapošljavanja

Podržano od

Siječanj / januar 2022. Godine

Nedostatak 1.

Vlada Kantona 10 /HBŽ nije usvojila uredbu koja propisuje postupak prijema u radni odnos u javnom sektoru (članak 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu FBiH iz 2018.);

Preporuka 1.1

Izraditi i usvojiti Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Kantonu 10, urediti postupak zapošljavanja od obveze raspisivanja javnog natječaja, ocjenjivanja, rangiranja uspješnosti kandidata i izbora najuspješnijeg kandidata sa liste.

Preporuka 1.2.

Uvesti institut supervizora u postupak zapošljavanja u javnom sektoru kojega postavlja Ured za borbu protiv korupcije da prati i nadgleda pravilnu primjenu Uredbe u postupku javnog oglašavanja, rad komisije, čitav tok postupka uključujući pismeni i usmeni dio ispita.

Nedostatak 2.

Rok za podnošenje prijava na konkurs u organima državne službe je 8 dana i suviše je kratak imajući u vidu da ostali kantoni i FBiH propisuju rok od najmanje 15 dana.

Preporuka 2.

Izmijeniti članak 34. stavak 4. Zakona o državnim službenicima i namještenicima: „Prijava na javni natječaj podnosi se **u roku od 15 dana** od dana objave na web stranici Agencije.“

Nedostatak 3.

Obveza dostavljanja kompletne dokumentacije prilikom prijavljivanja na javne natječaje u organima državne službe postoji samo u Kantonu 10.

Preporuka 3.1

Hitno omogućiti ravnopravan položaj građanima Kantona 10/HBŽ sa ostatkom FBiH prilikom prijave na javni natječaj u državnoj službi putem prijavnog obrasca, uz dostavljanje ostatka dokumentacije tek nakon uspješno položenog stručnog ispita.

Preporuka 3.2.

Izmijeniti članak 2. Uredbe o uvjetima, načinu i programu polaganja ispita općeg znanja i stručnog ispita za kandidate za državnu službu u Kantonu 10/HBŽ.

Nedostatak 4.

Zakon ne predviđa obvezu javnog objavljivanja imena članova komisije, iako ih kandidat može tražiti i dobiti od Agencije. Ne postoji smetnja da se imena članova komisije i spisak kandidata u natječaju javno objave na web stranici Agencije.

Preporuka 4.

U Zakon o državnim službenicima i namještenicima inkorporirati odredbu prema kojoj će **Agencija putem web stranice učiniti dostupnim sastav komisije i spisak prijavljenih kandidata na javni natječaj**, najkasnije tri dana prije zakazanog intervjua.

Nedostatak 5.

Za razliku od većine ostalih kantona, usmeni dio stručnog ispita obavlja rukovoditelj državne službe koja vrši prijem, *ad hoc* komisiju imenuje rukovoditelj, ovlašten je za odabir kandidata tj. ima **diskrecijsko pravo** za izbor bilo kojeg kandidata; netransparentni kriteriji prilikom odluka o zapošljavanju namještenika - o prijemu odlučuje rukovoditelj tijela državne službe od kandidata koje ispunjavaju samo formalne uvjete, bez provjere radne i stručne sposobnosti.

Preporuka 5.

Osigurati pravičan i transparentan izbor najkvalitetnijeg i najuspješnijeg kandidata u procesu zapošljavanja u državnoj službi, putem **stručne i neovisne komisije za provođenje natječaja koju imenuje Agencija za državnu službu**. Izmijeniti zakonodavstvo i provedbeni pravni okvir, Zakon o državnim službenicima i namještenicima tako se **rukovoditelj obvezuje na izbor prvorangiranog kandidata sa liste kandidata koji su uspješno položili stručni ispit**.

Nedostatak 6.

Zakon o državnim službenicima i namještenicima ne propisuje obavezu objavljivanja rezultata javnog konkursa na web stranici Agencije.

Preporuka 6.

Propisati obvezu objavljivanja rezultata javnog konkursa na web stranici Agencije i državnog tijela u koji se vrši prijem državnog službenika, odnosno namještenika.

Nedostatak 7.

Žalba na obavještenje o postavljanju državnog službenika ne odlaže izvršenje rješenja, odnosno postavljenje odabranog kandidata za državnog službenika.

Preporuka 7.

Precizirati odredbe o pravu na žalbu u svim fazama javnog natječaja i osigurati suspenzivno djelovanje žalbe u svim fazama procedure. **Žalba odlaže izvršenje rješenja o postavljenju.**

Nedostatak 8.

Nejasno je propisana svrha i kriteriji usmenog intervjua i ostavljaju mogućnost manipulacija. Intervju ima za cilj utvrđivanje personalnih karakteristika, sposobnosti i znanja kandidata za obavljanje poslova u trajanju od 15-30 minuta (Članak 3. Pravilnika o provođenju intervjua).

Preporuka 8.

Revidirati cjelokupan proces obavljanja javnog intervjua u okviru stručnog ispita za zapošljavanje u organima državne uprave: usmeni dio obavlja **neovisna i stručna komisija** imenovana od Agencije; **definirati udio u ukupnom broju ostvarenih bodova koji nosi intervju (%)**; omogućiti kandidatima **informaciju o konkretnim propisima kao predmetu intervjua 15 dana prije**; **propisati obvezu sastavljanja pitanja za intervju od strane komisije, 60 minuta prije intervjua**; osigurati jednak položaj kandidata tj. **pitanja za sve kandidate koji polažu usmeni dio stručnog ispita su ista.**

Nedostatak 9.

Pravilnik o provođenju intervjua u postupku izbora i prijema državnih službenika u članku 13. stavak 2. utvrđuje obavezu objavljivanja rezultata intervjua na oglasnoj ploči tijela državne službe ILI na službenoj internetskoj stranici ili na drugi pogodan način.

Preporuka 9.

Izmijeniti članak 13. stavak 2. Pravilnika na način da se „**Pregled rezultata intervjua objavljuje na oglasnoj ploči tijela državne službe i na službenoj internet stranici Agencije**“ sa brojem bodova koje je kandidatu dodijelio svaki član Povjerenstva pojedinačno.

Nedostatak 10.

Prema Općim smjernicama kadrovske politike rukovoditelj tijela državne službe nakon intervjua odabire dopunski kriterij prema kojem će odabrati kandidata koji će biti primljen. Dopunski kriteriji nisu isti čime se dovodi u pitanje objektivnost mjerila zapošljavanja.

Preporuka 10.

Redefinirati odredbe o dopunskim kriterijima za odabir kandidata tako da **jasno propišu situacije u kojima je rukovoditelj ovlašten primijeniti dopunske kriterije pri odlučivanju** (jednak broja bodova kandidata, zapošljavanje kandidata slabijeg imovnog stanja sl.).

Nedostatak 11.

Uredba o jedinstvenim kriterijima i postupku izbora i prijema vježbenika i volontera s visokom stručnom spremom u tijelima državne službe propisuje samo 8 dana za podnošenje prijava.

Preporuka 11.

Izmijeniti članak 4. stavak 3. Uredbe o jedinstvenim kriterijima i postupku izbora i prijema vježbenika i volontera na način da isti glasi: „**Rok za podnošenje prijava je 15 dana od dana objave natječaja na web stranici Agencije.**“

Nedostatak 12.

Postoji nelogičnost kod propisanog bodovanja za prosjek ocjena završenog studija za koje se dodjeljuje 3 i 4 boda u članku 7, stavak 1. točka a. Uredbe o jedinstvenim kriterijima i postupku izbora i prijema vježbenika i volontera.

Preporuka 12.

Izmijeniti članak 7. stavak 1. točka a. Uredbe koji se odnosi na prosjek ocjena od 7,50 na 8,49 tako da glasi: „- za prosjek ocjena od 7,50 do 8,49 3 boda“.

Nedostatak 13.

Nema objektivnog sustava kontrole kvalitete odgovora prilikom usmenog intervjua, propisana rješenja pružaju širok prostor za nepravilnosti pri zapošljavanju vježbenici i volonteri.

Preporuka 13.

Revidirati odredbe Uredbe o jedinstvenim kriterijima i postupku izbora i prijema vježbenika i volontera, koje reguliraju obavljanje usmenog intervjua. **Po uzoru na federalne propise razmotriti ukidanje obaveznog usmenog intervjua za vježbenike i volontere.**

Nedostatak 14.

Uredbom nije propisana obveza objavljivanja konačne liste kandidata kao ni rješenja o izboru vježbenika na web stranici državne službe niti Agencije (samo na svojoj oglasnoj ploči).

Preporuka 14.

Izmijeniti članak 12. stavak 4. Uredbe tako da glasi: **Osigurati bolju dostupnost informacija o rezultatima javnih natječaja za prijem vježbenika i volontera uz upotrebu modernih tehnologija.**